Nazywam się Ewelina Lalorny. Jestem dyplomowaną kosmetyczką, stylistką paznokci i instruktorką z niemal 20-letnim doświadczeniem w branży beauty. Specjalizuję się w stylizacji paznokci i pedicure, a od 2011 roku prowadzę szkolenia dla stylistek paznokci – od osób początkujących po zaawansowane profesjonalistki.

Witaj w e-booku "ABC dezynfekcji i sterylizacji". Stworzyłam go, aby uporządkować wiedzę, która w codziennej pracy salonu jest fundamentem bezpieczeństwa – Twojego i Twoich klientek.

Spis treści :

1.Wstęp, akty prawne, przepisy str. 2
2. Dekontaminacja str. 3
3. Dezynfekcja str. 4
- Klasyfikacja Spauldinga str. 5
- Rodzaje i zastosowanie preparatów do dezynfekcji str. 6
- Dezynfekcja narzędzi str. 8
- Najczęstsze błędy str. 14
- Przykładowe środki do dezynfekcji str. 15
- Testy kontroli mycia str. 18
- Test sprawności myjki str. 18

4. Sterylizacja str.19
- Spory str. 19
- Pakiety i pakowanie narzędzi str. 21
- Konserwacja narzędzi str. 23
- Przygotowanie wsadu do autoklawu, zasady załadunku str. 24
- Najczęstsze błędy str. 24
- Dokumentacja, archiwizacja, raportowanie i opisywanie str. 25
- Czas przechowywania narzędzi str. 28
- Rodzaje testów i wskaźników sterylizacji str. 31
- Jak dbać o autoklaw str. 36
- Jak wybrać autoklaw. Rodzaje autoklawów str.37

5. Pozostałe sterylizatory str. 41
6. Wymagania dla stanowiska dekontaminacji str. 43
- Trzy strefy higieny (ciąg sterylizacyjny) str. 44

7. Formalności i Sanepid str. 45
- Checklista na kontrolę str. 45
- Odpady medyczne i BDO str. 47
- Podziękowania str. 47
- KODY RABATOWE str. 48

© 2026 Ewlyn Ewelina Lalorny. Wszelkie prawa zastrzeżone.
Kopiowanie, rozpowszechnianie lub wykorzystywanie całości lub fragmentów tego ebooka bez zgody autora jest zabronione.
Materiał jest przeznaczony wyłącznie do użytku osobistego i edukacyjnego. Zabrania się wykorzystywania treści w celach komercyjnych, w tym sprzedaży, publikacji lub wprowadzania do kursów bez pisemnej zgody autora.

W takiej sytuacji istnieje ryzyko zakażenia m.in.:
- wirusowym zapaleniem wątroby (WZW)*,
- wirusem HIV,
- grzybicami,
- kurzajkami,
- oraz innymi chorobami przenoszonymi drogą kontaktową.

***Wirus WZW typu B (HBV)**
Szacuje się, że wirus HBV jest od 50 do 100 razy bardziej zakaźny niż wirus HIV.
Do zakażenia wystarczy mikroskopijna, niewidoczna gołym okiem ilość krwi (wystarczy 0,00004 ml). To oznacza, że nawet jeśli narzędzie wygląda na czyste, a doszło do przerwania ciągłości naskórka, ryzyko jest realne.
Wirus HBV jest niezwykle odporny. Potrafi przetrwać na powierzchniach (blacie, cążkach, podłodze) w temperaturze pokojowej nawet przez 7 dni, zachowując zdolność do zakażania.

Dlatego w naszej pracy dezynfekujemy:
- dłonie (swoje i klientki),
- narzędzia,
- powierzchnię roboczą (np. biurko),
- urządzenia (lampy, frezarkę).

Klasyfikacja Spauldinga – co musisz sterylizować?

Klasyfikacja Spauldinga to międzynarodowy standard medyczny, który określa, jak intensywnie należy czyścić dane narzędzie w zależności od tego, z jaką częścią ciała ma ono kontakt. Dzieli ona przedmioty na trzy grupy:

- **niekrytyczne/ niskiego ryzyka** (wymagające tylko mycia/dezynfekcji niskiego poziomu),
- **półkrytyczne/ średnie ryzyko** (dezynfekcja wysokiego poziomu lub sterylizacja)
- **krytyczne/ wysokie ryzyko** (bezwzględna sterylizacja).

Skala dzieli narzędzia na trzy grupy w zależności od tego, z czym mają kontakt podczas zabiegu. Dzięki niej wiesz, jak postępować z danym przedmiotem

1. Przedmioty NISKIEGO ryzyka (Niekrytyczne)

Są to rzeczy, które dotykają tylko zdrowej, nieuszkodzonej skóry. Tutaj wystarczy dokładne mycie i dezynfekcja powierzchni.

© 2026 Ewlyn. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Aby mieć pewność, że proces sterylizacji przebiegł prawidłowo, musimy stosować różne rodzaje kontroli. Nie wystarczy, że autoklaw się włączył – musimy mieć fizyczny dowód na to, że warunki wewnątrz komory zabiły wszelkie drobnoustroje.

1. Wskaźniki chemiczne (Testy paskowe)

To najpopularniejsze testy, których używamy na co dzień. Dzielą się na klasy w zależności od tego, jak bardzo są precyzyjne:

- **Klasa 1 (Wskaźniki procesu):** To najczęściej paski na torebkach papierowo-foliowych. Zmieniają kolor po kontakcie z wysoką temperaturą. Uwaga: one mówią tylko, że pakiet był w autoklawie, ale nie dają gwarancji, że narzędzia są sterylne!
- **Klasa 4 (Wskaźniki wieloparametrowe):** Reagują na dwa lub więcej parametrów (np. czas i temperaturę). Stosowane wewnątrz pakietów - torebek.

- **Klasa 5 (Wskaźniki zintegrowane):** Są bardzo dokładne. Reagują na wszystkie kluczowe parametry sterylizacji (czas, temperatura, para wodna). Ich wynik jest porównywalny z testami biologicznymi. Używamy 1 wskaźnik na 1 cykl sterylizacji (wkładamy luźno na tackę autoklawu)

© 2026 Ewlyn. Wszelkie prawa zastrzeżone.

- Wymiana uszczelki: Nawet jeśli wygląda dobrze, uszczelka traci elastyczność pod wpływem temperatury. Producenci zazwyczaj zalecają wymianę co 500–1000 cykli (lub raz w roku).
- Filtr bakteriologiczny: To ten biały "krążek" wkręcany z przodu lub z tyłu. Odpowiada za to, by powietrze wpadające do komory podczas suszenia było sterylne. Wymieniaj go zgodnie z instrukcją (zazwyczaj co kilkaset cykli). Zanieczyszczony filtr jest widoczny gołym okiem.
- Okresowy przegląd oraz wszystkie naprawy powinny zostać odnotowane w paszporcie technicznym autoklawu!

👉 Rada serwisanta. Nie zostawiaj wody w autoklawie: Jeśli planujesz dłuższą przerwę, opróżnij zbiorniki i zostaw uchylone drzwiczki, aby komora wyschła.

Zakup autoklawu / współpraca ze sterylizatornią
Zakup własnego autoklawu to bardzo duża inwestycja dlatego też są dostępne inne opcje. Jeśli planujesz otworzyć salon kosmetyczny/fryzjerski, masz dwie możliwości zapewnienia sterylności narzędzi:
1. Posiadanie własnego autoklawu. Umożliwia sterylizację narzędzi na miejscu, w dowolnym momencie.
2. Współpraca z zewnętrzną firmą lub placówką. Możesz podpisać umowę o sterylizację narzędzi np. ze szpitalem lub specjalistyczną firmą. Narzędzia wozisz do sterylizacji i z powrotem, zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Na rynku działają również mobilne firmy zajmujące się sterylizacją. Np: Steryl Serwis – oferują wysyłkę i odbiór narzędzi za pomocą kuriera lub paczkomatu.

➡️ Wybór opcji zależy od liczby narzędzi, rodzaju zabiegów i możliwości finansowych salonu.

⚠️ **Uwaga:** Firma sterylizująca narzędzia innym podmiotom musi posiadać specjalne uprawnienia do świadczenia takich usług oraz spełniać rygorystyczne normy ISO. Nie może to być zwykły zakład kosmetyczny czy fryzjerski, lecz wyłącznie profesjonalny podmiot medyczny lub certyfikowana sterylizatornia.

JAK WYBRAĆ AUTOKLAW. RODZAJE AUTOKLAWÓW

Do sterylizacji pełnej sterylizacji narzędzi służy autoklaw – urządzenie wykorzystujące parę wodną pod ciśnieniem i wysoką temperaturę.

Jest najskuteczniejszą metodą sterylizacji, ponieważ niszczy wszystkie formy mikroorganizmów, w tym bakterie, wirusy, grzyby oraz spory bakteryjne.

Wyróżniamy trzy klasy autoklawów:
1. Klasa N – podstawowa, do prostych narzędzi.
2. Klasa S – średnia, z szerszym zakresem zastosowania.
3. Klasa B – najwyższa, medyczna, najbardziej uniwersalna i zalecana do gabinetów kosmetycznych, fryzjerskich.

© 2026 Ewlyn. Wszelkie prawa zastrzeżone.